Μελέτη περίπτωσης νεαρού άνδρα με Σχιζοφρένεια και Διαταραχή Κοινωνικού άγχους

Αργύρης Τζιμπιμπάκης, Χαράλαμπος Μπάστας, Ιωάννης Χρυσόπουλος

Μονάδα Έγκαιρης Παρέμβασης στην Ψύχωση «Ξένιος Ζευς», Εταιρεία Γνωσιακών Συμπεριφοριστικών Σπουδών, Ινστιτούτο Έρευνας και Θεραπείας της Συμπεριφοράς

Παρουσιάζεται περίπτωση άνδρα, 20 ετών, άγαμου, φοιτητή θετικών επιστημών, ο οποίος διαμένει με τη μητέρα του σε αστικό κέντρο. Διαγνώστηκε με σχιζοφρένεια με συννοσηρότητα κοινωνικού άγχους προ διετίας από την έναρξη της παρέμβασης. Για τη θεραπεία του απευθύνθηκε σε μονάδα ψυχικής υγείας, κατόπιν παρότρυνσης του θεράποντος ιατρού. Λάμβανε καριπραζίνη και σερτραλίνη, ενώ το αίτημά του αφορούσε την αντιμετώπιση ψυχωσικής συμπτωματολογίας και την ενίσχυση της λειτουργικής ανάκαμψης. Διαγνωστικά, πληρούνταν τα κριτήρια Σχιζοφρένειας και Διαταραχής Κοινωνικού Άγχους. Στην κλινική του εικόνα ήταν εμφανείς ιδέες δίωξης και συσχέτισης, ακουστικές ψευδαισθήσεις μειωμένη διάθεση, ιδεοληπτικής φύσεως σκέψεις, σοβαρή λειτουργική έκπτωση στην κοινωνική του ζωή με αποφυγές τόσο στο οικείο όσο και στο ευρύτερο περιβάλλον. Κατά την έναρξη και λήξη της θεραπείας, αξιολογήθηκε με τις κλίμακες DASS-42, CGI-SCH και SOFAS. Αρχικά ακολουθήθηκε CBTp, η οποία όμως φάνηκε να οξύνει τη συμπτωματολογία των δύο διαγνώσεων. Για το λόγο αυτό κατόπιν προκρίθηκε η προσέγγιση του μέσω Recovery-Oriented Cognitive Therapy, CT-R, η οποία εστίασε στην ανάδειξη προσωπικών αξιών, στην ενίσχυση επιθυμητών ρόλων και στη σταδιακή εμπλοκή σε δραστηριότητες με προσωπικό νόημα. Η παρέμβαση περιλάμβανε 24 ατομικές εβδομαδιαίες συναντήσεις. Βάσει του μοντέλου, αναπτύχθηκε το Recovery Map, όπου αποτυπώθηκε η λειτουργική στάση και οι φιλοδοξίες του ατόμου, η πρόσβαση και η ενεργοποίηση του λειτουργικού εαυτού μέσα από κοινό μοίρασμα ενδιαφερόντων, η πραγματοποίηση δραστηριοτήτων που ενίσχυσαν την σύνδεση με τους άλλους καθώς και το αίσθημα εαυτού. Ακολούθησε η στρατηγική εφαρμογή βημάτων για την επανασύνδεση με την καθημερινότητα του φτάνοντας τέλος στην λειτουργική επανένταξη. Με την ολοκλήρωση, παρατηρήθηκε μείωση των θετικών συμπτωμάτων και των αποφυγών, κι αύξηση της εμπλοκής σε κοινωνικές και ατομικές δραστηριότητες. Η θεραπευτική συνεργασία ενισχύθηκε και ο θεραπευόμενος ανέπτυξε μεγαλύτερη ανθεκτικότητα σε κοινωνικά πλαίσια. Επιπλέον, παρατηρήθηκε βελτίωση στη γνωσιακή ευελιξία και στη διαφοροποίηση μεταξύ συμπτωμάτων και προσωπικής ταυτότητας. Τα θετικά αποτελέσματα επιβεβαιώθηκαν και από τις τελικές μετρήσεις.